

Mejeribruget 1883.

Af Landbrugskandidat Chr. Sonne.

Det er paa Forhaand at vente, at det Billede, som her skal udkastes af Mejeribruget i Vinterhalvaaret 1882—83, maa komme til at bære Vidne om, at det var en usædvanlig gunstig Sommer, der gik forud.

Foderbeholdningerne vare meget rigelige. En for Græsvæxten ualmindelig gunstig Forsommer havde, baade paa Kløvermarkerne og i Engene, fremkaldt en Vegetation, hvis Yppighed tydelig gav sig tilkjende ved en usædvanlig stor Avl af Hø, som det i Regelen lykkedes at bjerge i særdeles god Tilstand. Halmen var ligeledes tilstede i rigelig Mængde, hvilket for en stor Del bødede paa det uheldige Høstvejrs skadelige Indflydelse paa dennes Kvalitet. Ogsaa Udbyttet af Roemarken var gennemgaaende tilfredsstillende og blev saa godt som overalt bjerget og nedkulet uden at have lidt af Frosten. Naar saa dertil kom, at Besætningernes Huld stod i Forhold til Sommergræsningens Rigelighed, vil det sees, at Indbindingen af Kreaturerne i Efteraaret 1882 fandt Sted under Forhold, der stode i en glædelig Modsætning til de Vilkaar, hvorunder Indbindingen foregik Aaret forud.

Indbindingstiden faldt snarest lidt tidligere end almindeligt, dels paa Grund af, at den sædvanlige Efteraarsfrost indfandt sig temmelig tidlig, og dels fordi de rigelige

Foderbeholdninger maatte indeholde en Opfordring til at tage Kreaturerne paa Stald i betimelig Tid. Der er næppe heller Tvivl om, at det i et Aar som afvigte er daarlig Økonomi at lade Kreaturerne gaa saa længe ude, at de sidste Græsspirer kunne blive udnyttede. Ganske vist kan man ved forskellige Midler mindske Oktoberkuldens skadelige Indflydelse paa Kreaturerne, dels ved at tage disse paa Stald om Natten, dels ved at forsyne dem med Dækkener og endelig ved at foretage en Deling af Besætningen, saaledes at kun de senere kælvende Individuer blive udsatte for det ustadige Efteraarsvejr. Det fejler vist næppe, at en Forsømmelse af sidstnævnte Forholdsregel vil straffes med en Forøgelse af Antallet af Kastere. Hvor en mindre Faareflok findes sideordnet med Mejeribesætningen, vil Fristelsen til at udstrække dennes Efteraarsgræsning udover en økonomisk rigtig Grænse ikke være stor. Selv hvor hin mangler, vil dog en tidlig Afbrydelse af Efteraarsgræsningen kunne forsvares, idet det jo maa erindres, at er Beholdningen af Hø, Halm og Roer tilstrækkelig, saa forøges Udgifterne til Vinterfoderet kun i højst underordnet Grad ved, at Indbindingen foregaaer 1 à 2 Uger tidligere. Det er først i Foraarsmaanederne, hvor Anvendelsen af Kraftfoder har antaget en ganske anden Udstrækning, at en Forøgelse af Vinterfodringsperioden bliver følelig og foranlediger et betydeligt direkte Udlæg.

Som sædvanligt er Oversigten over dette Aars Mejeribrug udarbejdet paa Grundlag af de Beretninger, der ere indsendte fra en Del Mejerier.

Tab. I indeholder en Oversigt, der gjør Rede for de enkelte Data vedrørende Vinterfodringen; og kan end Tabellens Tal under ingen Omstændigheder tjene som nogen absolut Maalestok for Landets Mejeribrug i sin Helhed, faa de dog ikke desto mindre stor Betydning, forsaavidt som de, sammenholdte med de foregaaende Aars Meddelelser afgive et utvivlsomt temmelig tro Billede af Aarets Karakter sammenlignet med dets Forgængere.

Om nogen Forrykkelse af Kælvningstiden fra det ene Aar til det andet vil det altid falde vanskeligt at udtale nogen bestemt motiveret Dom. At benytte Tabelsens Oplysninger i dette Øjemed vilde næppe være berettiget. Sandheden er vel iøvrigt den, at Kælvningstiden kun i underordnet Grad er paavirket af Aarets Karakter. Hermed være ingenlunde sagt, at den har underordnet Betydning for Mejeridriftens Aarsudbytte — tvertimod. En fremtrædende Svingning af Kælvningstiden maatte imidlertid søge sin Berettigelse i en gennemgribende Forandring af den Ernæring, som bliver Besætningen til Del, idet en kraftigere Vinterernæring — særlig stærkere Anvendelse af Kraftfoder — saaledes kunde indholde Hjemmel for at rykke Kælvningstiden længere frem, medens paa den anden Side en meget sparsom Vinterernæring bliver mindst uøkonomisk, naar Kælvningstiden forrykkes saaledes, at Besætningernes største Mælkeydelse naturlig falder paa Sommerhalvaaret.

Meddelelserne om Forbruget af Kraftfoder ere imidlertid temmelig enslydende fra det ene Aar til det andet, og for Kælvningstidens Vedkommende vil dette sikkert ogsaa være Tilfældet. At en tidlig Kælvning gennemgaaende bærer Prisen i den rationelle Mejeridrift, kan vel næppe være Tvivl underkastet. Dog vil Aarets Karakter være den mest afgjørende Faktor i saa Henseende. I 1882, hvor en knap Vinterernæring afløstes af et rigeligt Sommerfoder, vilde saaledes en sildig Kælvningstid utvivlsomt bidrage til et godt Aarsudbytte. Iaar fandt det omvendte Forhold Sted, og en tidlig Kælvningstid vil derfor ogsaa som Regel have viist sig fordelagtigst.

Hvad Kastningen angaaer, er der ingen Grund til at antage, at Tabellen skulde bære Vidne om, at dette Onde har fundet Sted i større Udstrækning end sædvanligt i det forløbne Aar. Det er som sædvanlig Overløbernes Antal, der for enkelte Mejeriers Vedkommende bidrager til Fremkomsten af forholdsvis høje Tal under denne Rubrik. Der vil jo hvert Aar lyde spredte

Tab. I. Vinterfodringen 1882—83

Mejeriernes Nr.	Mejeriernes Nr. i forrige Aars Beretning.	Koholdet.				Vinterfodret Antal Dage.	Opfodret pr. Ko.													
		Antal Køer.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	pCt. nyindsatte Køer.	pCt. Kastere og Overløbere.		Pd. Rapskager.	Pd. Palmekager & Palmemel.	Pd. forskellige Oliekager.	Pd. Klid og Malt-spirer.	Korn.	Ialt.	Pd. Kraftfoder pr. Dag.	Kløverhø og Vikkehavrehø.	Enghø.	Runkelroer & Gulerødder.	Turnips & Rutabaga.			
1		35	57	23	9	181	162	162		202	450	976	5.4							
2	2	79	23	22	8	197	139	63	120	330	653	1305	6.6	510	760	5000				
3	3	71	48	17	10	214	178	233	53	356	972	1792	8.4	1240	350					
4	4	81	48	13	36	181	134	33	194	195	300	856	4.7		2420				2320	
5	5	36	50	25	11	206	143	205	49	404	675	1476	7.2	400	1720	2700				
6	6	70	50	24	8	207		243		514	629	1386	6.7	2140						1540
7	7	62	37	23	6	211	119	74		190	618	1001	4.8	1400	1900	2800	480			
8	8	82	59	18	11	193	169	258	211	260	564	1462	7.6	1840	610	3628				
9	9	40	63	22	10	210	200		125	480	437	1242	5.9	1200	1200	9000				
10	10	74	62	16	9	220	88	85		141	480	794	3.6	1890	3110	2070	1220			
11	11	112	63	13	15	225	213		88	59	583	943	4.2	1300	4080	1330	370			
12	12	121	53	31	7	245	58		230	267	404	959	5.3	750	1500	8000				
13	13	16	50	12	6	181	253	223		740	213	1429	7.9		425	6875				
14	14	79	32	11	13	203	107				1169	1276	6.3	760		3420	1140			
15	15	31	74	10	3	218	261		52	332	1018	1663	7.6	1220	1130	1350	7100			
16	16	123	54	30	18	215	268			341	509	1118	5.2	250	2200	1650				
17	17	23	44	4	17	212	130	68			560	758	3.6		4300	6630				
18	26	45	47	14	16	218	333	22	67	111	990	1523	7.0	670		5200	5600			
19	25	138	54	34	8	213	164	112	12	334	616	1238	5.8	750			5600			
20	24	190	51	16	12	220	124	226	337	269	168	1124	5.1	1100	1100	4950	2470			
21	21	95	65	27	8	218	210		221	189	832	1452	6.7	1370	950		3150			
22	22	52	25	11	27	181	126	221	84	248	484	1163	6.4	1620	1000	3290	690			
23	23	177	29	19	3	223	56	55		142	664	917	4.1	2910	50	—	—			

paa 23 Gaarde.

Produceret pr. Ko.						Mælkeforbrug		Pr. 100Pd. opnaaet Pris for			Antal Kalve.		Mejerisystem.
Pd. Mælk.	Pd. Smør.	Pd. Ost.	Pd. Svin levende Vægt.	Solgt Pd. skummet Mælk.	Pd. skummet Mælk til Kalve og Hus-holdning.	til 1 Pd. Smør.	til 1 Pd. Ost.	Smør.	Ost.	Svin.	Tillagt.	Fedet.	
2662	95. ₂	13. ₀	"	"	1574	25. ₆	12. ₄	112. ₀₀	30. ₀₀	—	20	2	Botter.
1692	55. ₁	52. ₃	108. ₄	48	274	25. ₅	13. ₂	113. ₃₀	21. ₀₀	33. ₀₀	13	1	Is.
2743	93. ₅	138. ₉	176. ₂	58	589	29. ₃	10. ₈	116. ₂₅	22. ₀₀	34. ₇₅	7	"	Is.
1892	64. ₈	11. ₇	70. ₃	53	"	27. ₇	11. ₈	113. ₀₉	26. ₄₇	32. ₇₃	14	"	Is og Sne.
2681	92. ₁	92. ₅	101. ₅	48	817	28. ₂	14. ₁	112. ₀₀	18. ₆₁	30. ₀₀	8	1	Botter.
2731	97. ₁	59. ₃	90. ₀	23	1523	27. ₅	13. ₈	145. ₀₀	20. ₀₀	33. ₀₀	15	—	Botter.
			slgt. Vgt.							slgt. Vgt.			
2226	77. ₁	58. ₂	57. ₁	75	379	27. ₇	13. ₆	124. ₀₀	22. ₆₀	44. ₀₀	9	5	Botter og Is.
3261	115. ₀	108. ₀	57. ₂	32	810	26. ₃	14. ₆	123. ₀₀	16. ₀₀	33. ₀₀	—	—	Burm. & Wains
3464	128. ₀	50. ₂	—	52	99	26. ₅	12. ₂	119. ₅₇	25. ₀₀	31. ₀₀	5	4	st. Centrifuge.
2213	68. ₁	96. ₂	97. ₇	52	414	30. ₉	12. ₄	119. ₂₀	24. ₀₀	31. ₈₃	13	"	Vandmejeri.
2768	85. ₇	68. ₅	145. ₅	25	781	31. ₅	12. ₄	114. ₀₀	22. ₀₀	30. ₇₇	24	1	Is og Sne.
2543	84. ₅	128. ₈	81. ₇	32	413	29. ₃	13. ₀	115. ₅₀	25. ₀₀	34. ₀₀	42	—	Botter og Is.
													Is.
2953	101. ₁	—	285. ₀	15	505	28. ₀	—	115. ₀₀	—	33. ₀₀	5	—	Kjærning af al Mælk.
2822	95. ₅	86. ₈	72. ₂	77	1176	28. ₁	11. ₀	116. ₄₀	25. ₅₀	33. ₂₀	30	—	Is og Botter.
3659	109. ₂	34. ₀	43. ₁	104	2090	30. ₅	11. ₀	116. ₃₀	25. ₀₀	32. ₀₀	30	—	Is.
2194	72. ₃	102. ₅	104. ₀	93	471	29. ₂	12. ₄	120. ₇₀	23. ₀₀	32. ₃₀	26	—	Is.
3066	92. ₀	102. ₂	75. ₆	303	615	31. ₀	12. ₁	104. ₀₀	20. ₀₀	33. ₀₀	11	1	Is.
													Burm. & Wains
2721	100. ₂	8. ₁	248. ₇	83	624	26. ₀	11. ₆	127. ₀₀	—	35. ₅₀	11	—	st. Centrifuge.
2324	91. ₈	3. ₇	99. ₀	"	1635	24. ₀	12. ₈	121. ₀₀	—	32. ₅₀	78	48	Do.
3353	116. ₂	80. ₁	122. ₀	"	1325	28. ₀	14. ₃	120. ₀₀	20. ₀₀	34. ₅₀	33	5	Do.
2722	97. ₇	126. ₆	62. ₅	"	505	27. ₄	13. ₈	117. ₀₀	20. ₀₀	31. ₀₀	10	"	Do.
2148	72. ₇	21. ₃	78. ₈	16	448	28. ₃	13. ₅	115. ₈₀	23. ₀₀	—	14	9	Botter og Is.
													Burm. & Wains
1734	66. ₈	67. ₁	86. ₅	19	162	25. ₇	14. ₁	121. ₃₀	16. ₀₀	32. ₀₁	19	3	st. Centrifuge.

Klager over Kastningens Omfang, men det vilde dog vist være urigtigt af disse Klager at slutte til Ondets Udstrækning i sin store Almindelighed, saa meget mere som Klager af denne Art stedse tiltrække sig en Opmærksomhed, der bidrager til, at enhver saadan trænges stærkt i Forgrunden. I de Mejerier, hvor Besætningerne vedligeholdes ved eget Tillæg, er det dog heldigvis sjældent, at dette Onde optræder med foruroligende Styrke. For de sammenkøbte Besætningers Vedkommende bliver Forholdet maaske mindre gunstigt, og med denne Betragtning som Udgangspunkt skal det ikke nægtes, at et stort Omfang af Kastningen vilde kunne forklares ved det betydelige Indkøb af Kreaturer, der iaar for mange Mejeriers Vedkommende har fundet Sted, for at bringe de fra forrige Aar stærkt reducerede Besætninger op til en Højde, der stod i Forhold til det forhaandenværende rigelige Vinterfoder. En omfattende Statistik vilde imidlertid være det eneste Middel til at belyse dette Forhold.

Naar det i Indledningen er blevet fremhævet, at alle Faktorer maatte berettige til Forventningen om et godt og tilfredsstillende Udbytte af Mejeridriften i Vinteren 1882—83, er det jo Mælkeudbyttets Størrelse, der tydeligst skal vise, hvorvidt denne Forventning er gaaet i Opfyldelse. De Meddelelser, der i Tab. I ligge til Grund for Opgjørelsen af dette Spørgsmaal, synes i fuldt Maal at bekræfte, at Vinteren har været ualmindelig gunstig. Medens de 22 Mejerier, fra hvilke der foreligger Beretning for de 2 sidste Aar, ifjor havde en gjennemsnitlig Mælke­mængde af 2240 Pd. pr. Ko, er Udbyttet for de samme Mejeriers Vedkommende iaar forøget til 2629 Pd. eller ca. 17 pCt. mere end ifjor.

Selv om det nu tages med i Betragtning, at dette Aars Udbytte sammenlignes med Produktionen i et ugunstigt Aar, og selv om det endvidere maa fremhæves, at dette Vinterhalvaars Mælkeudbytte maa fordeles over et noget længere Tidsrum end ifjor, saa er dog den omtalte Forhøjelse tilstrækkelig stor til at tjene som Bevis for de

gunstige Forhold, hvorunder Mejerierne arbejdede i det paagjældende Vinterhalvaar, idet Mælkeudbyttet i ingen af de nærmest forudgaaende Vintre naaer op til en saa stor Gjennemsnitshøjde.

For de paagjældende Mejeriers Vedkommende synes Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør at være mindre end ifjor, hvorved denne Vinters Produktion endydermere maa blive stillet i et gunstigt Lys. Nævnte 22 Mejerier, som ifjor gjennemsnitlig anvendte 30.1 Pd. Mælk til 1 Pd. Smør, have iaar kun anvendt 28.2 Pd. Det forøgede Antal Centrifuger, som ere komne i Brug paa disse Gaarde, bidrage maaske hertil i Forbindelse med Mejeribesætningernes gjennemgaaende gode Huld.

Centrifugernes Overlegenhed over de andre Mejerisystemer træder iøvrigt ikke saa stærkt frem, som man maaske kunde være tilbøjelig til at vente. Vinteren vil jo imidlertid være den Periode af Aaret, hvor de ældre Mejerisystemer med bedst Udsigt til Held kunne optage Konkurrancen med Centrifugen.

Tab. II indeholder Opgjørelsen over Mælkens Produktionspris, idet det anvendte Foderkvantum som sædvanligt er reduceret til Kraftfoderenheder ved Benyttelse af følgende Forholdstal*):

100 Pd. Kraftfoder	=	100	Beregnet Værdi af 100 Pd.	=	Kr. 6,00
— - Kløverhø	=	40	— — — — —	=	— 2,40
— - Enghø	=	25	— — — — —	=	— 1,50
— - Gulerødder & Runkelroer	=	12	— — — — —	=	— 0,72
— - Turnips & Rutabaga	=	8	— — — — —	=	— 0,48

*) Der er fra enkelte Sider rejst den Indvending, at de her nævnte Forholdstal ikke fuldkommen korrekt angive Fodringsmidlernes virkelige Værdi og særlig ansætte Værdien af Gulerødder og Runkelroer for højt. Selv om man hvert Aar vilde foretage Lempelse i disse Forholdstal i Overensstemmelse med de forhaandenværende Konjunkturer, vilde disse dog aldrig kunne udholde nogen streng Kritik. Som det tidligere er fremhævet, er det særlig ved Samtidsskrift for Landøkonomi. 6. Række. III. 1.—2.

Tab. II. Vinterfodring 1882—83.

Mejeriernes Nr.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder.						Ialt.	I Gjen-nemsnit pr. Dag af	Foderets Værdi à 6 Øre.	Pd. Mælk pr. Ko.	100 Pd. Mælk kostet at producere.				
		Kraftfoder.	Kløvet- og Vikke-havrehø.	Enghø.	Runkelroer og Gule-rødder.	Turnips og Rutabaga.	Ialt.					Kraftfoderet.	hele Foderet.	Pd. Mælk pr. Ko.	1882—83.	1881—82.
															—	—
1	57	976	"	"	"	"	976	5.4	—	2662	—	—				
2	23	1305	204	190	600	"	2299	6.6	11.7	137.94	1692	8.15	9.65			
3	43	1792	496	87	"	"	2375	8.4	11.1	142.50	2743	5.20	5.08			
4	48	856	"	605	"	186	1647	4.7	9.1	98.82	1892	5.22	4.56			
5	50	1476	160	430	324	"	2390	7.2	11.6	143.40	2681	5.35	4.87			
6	50	1386	856	"	"	123	2365	6.7	11.4	141.90	2731	5.20	6.41			
7	37	1001	560	475	336	38	2410	4.8	11.4	144.60	2226	6.49	7.26			
8	59	1462	736	152	435	"	2785	7.6	14.4	167.19	3261	5.12	5.05			
9	68	1242	480	300	1080	"	3102	5.0	14.8	186.10	3464	5.37	7.59			
10	62	794	756	777	248	98	2673	3.6	12.2	160.38	2213	7.25	5.42			
11	63	943	520	1020	160	30	2673	4.2	11.9	160.38	2768	5.79	3.91			
12	53	959	300	375	960	"	2594	5.3	14.1	155.64	2543	6.12	7.56			
13	50	1429	"	106	825	"	2360	7.0	13.0	141.00	2953	4.79	5.47			
14	32	1276	304	"	410	91	2081	6.3	10.3	124.86	2822	4.42	3.24 (?)			
15	74	1663	488	282	162	568	3163	7.0	14.5	189.78	3659	5.19	4.84			
16	54	1118	100	550	198	"	1966	5.2	9.1	117.96	2194	5.37	4.68			
17	44	758	"	1075	796	"	2629	3.6	12.4	157.74	3066	5.14	4.39			
18	47	1523	268	"	624	448	2853	7.0	13.1	171.78	2721	6.31	5.74			
19	54	1238	300	"	"	448	1986	5.8	9.3	119.10	2324	5.13	4.18			
20	51	1124	440	275	597	198	2634	5.1	11.9	158.04	3353	4.71	5.36			
21	65	1452	548	237	"	252	2489	6.7	11.4	149.34	2722	5.49	5.47			
22	25	1163	648	250	395	55	2511	6.4	13.9	150.66	2148	7.01	6.54			
23	29	917	1164	12	"	"	2093	4.1	9.4	125.58	1734	7.24	6.11			

Tabellens Opgjørelse over Mælkens Produktionspris tør vel betragtes som en temmelig skarp Prøve for Mejeridriftens Rentabilitet. Det er denne, der for en stor Del skal afgjøre, om Landbrugets Hovedkrav — Produktionen af billig Gødning — skeer Fyldest gennem Mejeridriften, eller om Kreaturholdet fremdeles skal være henvist til at beholde den Plads i Landbruget, som Fortiden tildelte det ved at stemple det som et nødvendigt Onde. Det nytter ikke at fragaa, at Mælkens Produktionspris er høj, ja for flere Mejeriers Vedkommende endog foruroligende høj, idet den betydelig overstiger den Værdi, hvortil Mælken selv under de gunstigste Forhold vil kunne udbringes. Den gennemsnitlige Produktionspris var for de omhandlede Mejerier ifjor 5.59 Ø., medens den iaar beløber sig til 5.77 Ø. pr. Pd. Mælk. Det ligger nær at ville benytte den foreliggende Tabel til en indgaaende Undersøgelse over, hvilke Faktorer der særlig bestemme den Pris, som 1 Pd. Mælk koster at frembringe. Det ligger endvidere nær at ville søge Bidrag af denne Tabel til Belysning af Spørgsmaalet om, hvorvidt det er med Rette, at der fra enkelte Sider med Styrke gjøres gjældende, at en stærk Kraftfoderanvendelse ikke alene er den bedste Foranstaltning til at sikre Vedligeholdelsen og Forøgelsen af Jordens Produktionsevne, men ogsaa vil være et ufejlbarligt Middel til at hidføre en rentabel Mejeridrift.

Det er da dels de Mejerier, hvis Mælk har været

men ligning med tidligere Aars Resultater, at Mejeribrugets Karakter i det paagældende Aar skal træde frem. Derfor bør enhver Forrykkelse af de Regler, der en Gang ere fastsatte for Opgjørelsen af Regnskaberne, saavidt muligt undgaaes, da Sammenligningen herved i høj Grad vanskeliggjøres. Hvad saa særlig Rodfrugternes Værdiansættelse angaaer, da maa det indrømmes, at den mulig for Runkelroernes Vedkommende bliver temmelig høj. Gulerøddernes Værdi er imidlertid paa den anden Side snarest for lav, og da en Adskillelse i Regnskaberne af disse 2 Fodringsmidler vist vanskelig vil kunne tilvejebringes, vil Forholdstallet 12 næppe kunne ændres.

særlig dyr at producere, og dels de, som have frembragt den billigste Mælk, der opfordre til en Undersøgelse. En blot løs Betragtning af Mælkeudbyttets Forhold til Foderets Værdi vil imidlertid vise, hvor vanskeligt det er af disse Talstørrelser at udlede noget Resultat, der kan bringe Klarhed i nævnte Spørgsmaal, hvis korrekte Besvarelse dog vilde frembyde stor Interesse. Man er paa Forhaand tilbøjelig til at antage, at Mælkens høje Produktionspris i Vinterhalvaaret maa søge sin Forklaring i én eller flere af følgende Faktorer: en sildig Kælningstid, et stort Antal nyindsatte Køer, talrige Kastere og Overløbere, en for stor eller ringe Anvendelse af Kraftfoder, Mangel paa Hø eller Roer samt endelig en Mælkeydelse, hvis Størrelse ikke staaer i Forhold til det anvendte Foder. Gjennemgaaes nu Tabellen, vil det vise sig, at om det end synes, at de første af de ovennævnte Faktorer nok tildels ville kunne forklare Mælkens høje Produktionspris, vil det dog paa den anden Side ogsaa fremgaa, at flere af de Mejerier, der have produceret den billigste Mælk ingenlunde have arbejdet under Forhold, der adskille sig væsentlig fra de Mejerier, hvor Mælkens Produktionspris stiller sig ugunstigst. En Sammenligning mellem de 2 Mejerier, der i Tabellen repræsenterer de modsatte Yderligheder, hvad Mælkens Produktionspris angaaer — Nr. 2 og Nr. 14 — er saaledes ret interessant. Her er ikke nogen fremtrædende Forskjel i det Foder, som er tildelt de paa-gjældende Besætninger, og den Forskjel, som Tabellen udviser i saa Henseende, er endvidere modsat af, hvad man var berettiget til at vente, idet Nr. 14 har naaet det største Mælkeudbytte paa det knappest Foder. Det er netop Hovedforskjellen mellem disse 2 Mejeriers Udbytte, at Nr. 2 ved et Middelfoder kun har naaet en temmelig ringe Mælkemængde, medens Nr. 14 ved et Foder, der snarest maa kaldes knapt, har produceret megen Mælk. Hvad der gjælder for Nr. 14 kan ogsaa siges om Nr. 20, hvor det daglige anvendte Foderkvantum omtrent svarer til det Foder, som under Nr. 2 er anvendt. Man maa

absolut komme til det Resultat, at Malkedyrets Individualitet er den Hovedfaktor, som betinger Mælkens Produktionspris, og at denne Faktor lader alle de fornævnte Momenter, som kunde antages at have Inflydelse i saa Henseende, træde fuldstændig i Skygge, forudsat at ikke helt abnorme Forhold træde til. Det er nu unægtelig en gammel Kjendsgjerning, at en af de første Betingelser for Mejeridriftens Rentabilitet er, at man arbejder med en Besætning, der formaaer at omsætte den størst mulige Mængde af det modtagne Foder i Mælk, men de foreliggende Data danne en saa vægtig Illustration hertil, at de fortjene at fremhæves, og ikke mindst fordi de synes at berettigge til den Antagelse, at det eneste korrekte Svar paa Spørgsmaalet om den stærke Kraftfoderanvendelse overfor den tarvelige Ernæring maa blive, at det anvendte Foder maa være afpasset efter Individernes Evne til at udnytte dette og omsætte det til de Produkter, som ønskes frembragte. Den stærke Fodring bliver herved lige berettiget med den tarvelige Ernæring, og begge kunne være lige uberettigede, forudsat at de ikke harmonere med Individualitetens Krav. At det da i enhver Henseende er fordelagtigst at arbejde med en Besætning, der kan udnytte en kraftig Ernæring, er saa indlysende, at det ikke behøver nærmere Udvikling. Men paa den anden Side tør det maaske ikke være overflødigt at pointere, at det vil være farligt at lade sig forlede af de gode Resultater, som en endog meget stærk Fodring paa sine Steder giver, til blindt hen at efterfølge denne uden at have gjort sig tilstrækkelig klart, om den paagjældende Besætnings Ydeevne vil staa i Forhold til Foderforøgelsen. Og er det en stærk Forøgelse af Foderet, der er Tale om, vil Svaret utvivlsomt paa Forhaand være givet. Man overfører i saa Fald med andre Ord de stærkt fodrende Mejeriers Udgiftside i sit Regnskab, men Indtægtssiden faaer et fra disses mere eller mindre afvigende Udseende. Ogsaa paa dette Omraade gjælder det, at det er en rolig, naturlig Udvik-

ling og ikke store Spring i denne, der betegne Fremskridtet.

Naar her atter ved denne Lejlighed er fremhævet, at en nøjere Undersøgelse af Beregningen over Mælkens Produktionspris sjældent kan undgaa at efterlade et lidt mørkt Billede af Mejeribruget, saa maa det dog vel erindres, at det er Sommerhalvaaret, der maa forventes at kunne bøde betydelig paa de ofte uforholdsmæssig høje Tal, som nævnte Tabel opviser, og altsaa bevirke, at Aarsregnskabet kan faa et tilfredsstillende Udseende. Tab. III, der omhandler Sommerproduktionen, vil ogsaa godtgjøre, at dette er Tilfældet for flere af de paagjældende Mejeriers Vedkommende.

Foraaret 1883 indfandt sig temmelig sent og foranledigede, at Vinterfodringen først senere end almindeligt kunde afløses af Sommergræsningen. Foraarsvarmen indfandt sig imidlertid pludselig efter den sildige Eftervinters Ophør og bevirkede, at der hurtig kom Liv i Græsvegetationen, saaledes at Græsmarkerne, hurtigere end man havde turdet vente, antog et lovende Udseende. Disse gunstige Udsigter holdt sig imidlertid ikke længe. Samtidig med Varmen indfandt nemlig den sædvanlige Tørke sig og holdt sig gjennem en meget lang Periode, hvilket naturligt maatte spores paa Græsvæxten. Det gik dernæst i afvigte Sommer, som det saa ofte er gaaet, at da Regnen endelig indfandt sig sidst i Juni eller først i Juli, fandt der et saa betydeligt Nedslag Sted, ledsaget af Kulde, at Regnens gavnlige Indflydelse paa Græsningen herved væsentlig reduceredes, paa samme Tid som Bjergningen af Høavlen vanskeliggjordes. Medens der saaledes i Sommeren 1882 kunde opvises yppige Græsmarker gjennem hele Halvaaret, var dette kun sjældent Tilfældet i afvigte Sommer, hvor Græsningen de fleste Steder var knap og især ved Midsommerstid kun afgav en sparsom Ernæring. Det forholdsviis milde Efteraar bidrog imidlertid for en Del til at raade Bod paa Sommerhalvaarets mindre gode

Græsningsforhold ved at fremkalde en ret yppig Efteraarsgræsning.

Efter denne korte Gjengivelse af forrige Sommers Karakter, vilde det være ubeføjet at vente, at Mejeriernes Udbytte skulde kunne maale sig med Udbyttet i Sommeren 1882. En Sammenligning vil ogsaa vise, at der har fundet en ikke ringe Nedgang Sted, idet 22 Mejeriers gennemsnitlige Mælkeproduktion er 2090 Pd. pr. Ko mod 2363 Pd. i den foregaaende Sommer, eller en Nedgang af ca. 12 pCt. Skjøndt denne Nedgang i Produktionen ingenlunde er uvæsentlig, kan den dog paa den anden Side ikke stille den forløbne Sommers Mejeridrift i noget særlig ugunstigt Lys. Dels foretages Sammenligningen med en enestaaende gunstig Sommer, og dels maa det erindres, at det sidst forløbne Aars forøgede Vinterproduktion rigelig opvejer Sommerens Mindreudbytte og bidrager til, at det samlede Mælkeudbytte for 1883 fuldt ud kan taale en Sammenligning med Aaret 1882. Hertil kommer saa endvidere, at det synes at fremgaa af det foreliggende Materiale, at Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør har været mindre i sidste Sommer end Sommeren forud, i Lighed med hvad der ogsaa synes at have fundet Sted for Vinterhalvaarets Vedkommende. I Sommeren 1883 have saaledes de 22 Mejerier, der i 1882 anvendte 29 Pd. Mælk til 1 Pd. Smør, kun anvendt 27.8 Pd. Mælk, en Omstændighed, som i høj Grad bidrager til en Udjævning af Forskjellen mellem de 2 paagjældende Sommerhalvaars Produktion.

Man fristes af de foreliggende Meddelelser til at anstille en sammenlignende Beregning over de forskellige Mejerisystemers Indflydelse paa Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør. Her som overalt, hvor de foreliggende Data skulle benyttes til at fælde nogen Dom over dette eller hint Forhold, kan man selvfølgelig ikke tilbageholde Følelsen af, at Materialet er altfor knapt til at benyttes paa denne Maade, og hermed er jo ogsaa givet, at de Resultater, hvortil Beregningerne føre, maa modtages med behørig Reservation. Alene den Omstændighed, at de

Tab. III. Sommerfodring og Mejeriudby

Mejerienes Nr.	Koholdets Størrelse.	Antal Græsddage.	Produktion pr. Ko.						Mælkeforbrug til 1 Pd.			Salgspris for 100 Pd.			
			Mælk. Pd.	Smør. Pd.	Ost. Pd.	Svin. Pd.	Skumm. Mælk anvendt til		Smør. Pd.	Ost. Pd.	Smør.	Ost.	Svin.	Skummet Mælk.	
							Salg. Pd.	Kalve og Husholdning.							
1	34	155	2335	52.1	34.8	"	"	822	28.6	12.2	97.00	100.00	—	—	
2	79	"	2801	96.2	109.7	108.4	48	312	28.1	14.9	113.30	21.00	33.00	1.7	
3	63	150	1765	68.0	77.1	32.0	44	415	26.0	12.2	103.00	22.00	30.00	1.7	
4	27	147	1873	68.6	38.4	70.3	49	—	26.6	12.2	96.02	25.78	32.73	2.0	
5	33	147	2198	73.9	100.7	101.4	38	432	28.5	13.1	101.84	18.61	30.99	1.7	
6	70	153	1917	61.5	50.7	90.0	15	385	30.0	14.0	110.00	20.00	33.00	2.0	
7	60	144	1653	65.0	40.9	57.0	84	248	25.3	14.9	114.80	22.00	44.00	2.0	
8	77	141	2060	72.7	84.1	57.2	24	591	26.3	14.6	103.08	16.10	33.00	1.7	
9	40	159	2108	71.9	15.1	—	62	520	28.4	13.3	105.93	25.00	31.00	2.0	
10	78	151	1976	64.8	74.0	97.7	41	475	29.5	14.4	104.00	24.00	31.83	2.0	
11	107	152	1583	53.0	52.2	60.5	19	456	27.9	12.2	102.00	22.60	32.50	2.0	
12	123	141	2263	82.1	114.5	78.3	172	218	27.6	14.1	103.00	25.00	32.50	3.0	
13	16	—	2733	97.1	14.3	209.0	8	419	28.0	14.2	100.50	"	30.00	2.0	
14	71	147	2355	79.6	103.8	72.1	14	331	29.2	13.6	103.80	25.50	33.20	2.0	
15	29	169	1623	52.6	24.3	43.2	168	608	28.1	10.7	99.20	25.00	33.00	2.0	
16	119	153	2047	72.8	109.6	104.8	101	184	26.5	12.5	101.50	22.50	32.30	2.0	
17	22	153	1993	60.4	59.2	75.6	210	446	31.1	13.9	95.00	20.00	33.00	2.0	
18	47	161	2075	80.5	6.4	248.7	35	383	25.8	13.1	108.00	"	35.50	1.7	
19	135	158	1650	54.1	15.5	99.0	"	868	29.9	13.2	106.50	"	32.50	"	
20	175	145	1895	71.7	58.1	122.0	"	255	26.1	14.6	101.00	20.00	34.50	"	
21	91	147	2332	90.1	97.0	147.0	"	442	25.5	14.2	105.55	20.00	31.55	"	
22	50	158	2644	88.1	44.3	78.8	20	648	29.4	13.4	102.00	18.00	—	2.0	
23	177	144	2158	78.6	88.2	86.5	21	104	27.5	13.8	106.50	16.00	32.01	2.0	

i 1883 paa 23 Mejerigaarde.

Foder pr. Ko.				Mejerisystem.	Anmærkning.	Sommeren 1882.	
Kraftfoder. Pd.	Kløverhø. Pd.	Enghø. Pd.	Gresareal. Td. Ld.			Mælkeudbytte pr. Pd.	Mælkeforbrug til 1 Pd. Smør.
210	"	"	1.3	Bøtter.		—	—
"	"	"	0.9	Is.		2366	28.3
"	"	"	1.0	Is og Bøtter.		2029	28.2
134	"	450	ca.1.00	Is.	Staldfodret 37 Dage.	2596	32.3
"	"	"	0.8	Bøtter.		2408	31.3
"	"	"	0.65	Is.		2216	30.8
25	"	90	0.75	Is.		2358	26.8
134	120	"	"	Burm. & Wains	Kraftfodertilskud,	2278	30.8
88	160	"	0.45	Centrifuge.	paa Græs i 5 Uger.	2440	28.9
"	"	"	1.00	Vandmejeri.		2212	31.5
"	"	"	—	Is og Sne.		1929	30.0
266	"	"	0.5	Is.	Staldfodret 70 Dage.	2214	28.4
627	"	125	0.75	Kjærning af		3020	30.9
44	"	"	1	al Mælken.		2905	27.6
"	"	"	1	Is.		2041	29.6
50	"	"	0.7	Is & B. & W.	40 Stkr. staldfodrede	2352	28.6
"	"	"	0.5	Centrifuge.	fra ²¹ / ₇ — ²⁰ / ₈ .	2503	32.6
17	"	"	1.3	Is.		2305	25.1
"	"	"	0.6	Burm. & Wains		2211	25.0
110	"	130	0.7	st. Centrifuge.	Staldfodret 31 Dage.	2553	26.9
"	"	"	0.9	Do.		2298	26.7
187	96	60	1	Do.		2683	30.5
17	"	"	1.3	Is.		2012	28.7
				Burm. & Wains	Staldfodret 26 Dage.		
				st. Centrifuge.			

forskjellige Mejerisystemer ere repræsenterede i saa højst ulige Antal, maa bevirke, at det Resultat, som nedestaaende Beregning udviser, maa være paavirket af Tilfældigheden i højere Grad end ønskeligt.

6 af de i Tabellerne omhandlede Mejerier have anvendt Centrifugen gennem hele Aaret. I Vinterhalvaaret have 7 og i Sommerhalvaaret 12 Mejerier anvendt Isafkøling, medens 5 af disse have anvendt Bøtter i en Del af Vinterhalvaaret. 3 Mejerier have anvendt Bøtter gennem hele Aaret, og endelig har al Mælken været kjærnet i et Mejeri, medens et andet har anvendt Vandafkøling. Omhandlede Beregning vil da give følgende Resultat:

Mejerisystem.	Gjennemsnitligt Mælkeforbrug til 1 Pd. Smør.		
	Sommer.	Vinter.	Hele Aaret.
Centrifuge	26,8	26,4	26,6
Vandmejeri	28,4	26,5	27,45
Bøtter	27,7	27,4	27,55
Is	28,8	29,0	28,95
Kjærning af al Mælken . . .	28,2	29,2	28,7

Det maa imidlertid erindres, at Ismejerierne ikke noget Sted iaar lede under det ofte indtrædende Savn af tilstrækkeligt Afkølingsmateriale, hvilket maaske alene forklarer denne Sommers mindre Gjennemsnittsforbrug af Mælk til 1 Pd. Smør i Sammenligning med dens Forgænger. Vinteren 1882—83 gav nemlig til forskjellige Tider særdeles god Lejlighed til Indsamling af saavel Is som Sne og stod saaledes ogsaa i denne Henseende i et heldigt Modsætningsforhold til Vinteren 1881—82.

Delvis Staldfodring anvendtes i afvigte Sommer ikke faa Steder, og ikke sjældent var det en ligefrem nødvendigheden Foranstaltning, for at give de af Tørken stærkt medtagne Græsmarker Lejlighed til atter at komme til Kræfter. En fuldstændig gennemført Sommerstaldfodring har kun faa Steder vundet Fodfæste i de større Mejeri-

brug, hvilket Forhold iøvrigt næppe kan undre, naar det erindres, hvor nøje en saadan Foranstaltning maa være knyttet til en gennemgribende Forandring af det nu almindelig brugelige Driftssystem, hvortil maaske endvidere kommer en temmelig nærliggende Frygt for, at Sommerstaldfodringens uomtvistelig skadelige Indflydelse paa Besætningernes Sundhedstilstand skal kunne opveje de mange let paaviselige Fordele, som den iøvrigt byder — et Hensyn, der vel med særlig Berettigelse maa gjøre sig gjældende i de Mejeribrug, der, som Flertallet af de større Mejeribrug her i Landet, ere henviste til at vedligeholde Malkebesætningerne ved Selvtillæg. Fra enkelte Sider er berettet, at der er givet Malkedyrene et Tilskud af Kraftfoder paa Græs, hvilken Forholdsregel utvivlsomt er et anbefalelsesværdigt Middel til at bøde paa en knap Græsning.

Tab. IV, der indeholder den sædvanlige Oversigt over Indtægten af den skummede Mælk samt Oste- og Svineproduktionen, viser, at der iaar har fundet en lille Nedgang Sted i den Gjennemsnitsindtægt, som disse Produkter have givet, sammenlignet med forrige Aars Resultat.

De Talrækker, som i Aarsoversigten — Tab. V — særlig frembyde Interesse, ere dels de Talstørrelser, som angive de forskellige Mejeriers Aarsudbytte af Mælk, og dels den sidste Talrække, der angiver Pengeudbyttet, efter at de let beregnelige Driftsudgifter ere fradragne. Hvis Fodringsudgifterne samt Priserne paa de forskellige Mejeri-produkter kun vare underkastede mindre fremtrædende Svingninger fra Aar til Aar, saa turde det jo ventes, at der stedse vilde være et tilnærmelsesvis bestemt Forhold mellem disse 2 Talrækker, der angive Mælkeudbyttet og Produktionsværdien med Fradrag af Foderets Værdi. Det turde saaledes ventes, at naar afvigte Aars samlede Gjennemsnits Mælkeudbytte udgjør 4719 Pd. pr. Ko imod 4600 Pd. i de samme Mejerier ifjor, saa maatte en Sammenligning mellem de paagjældende 2 Aars Pengeudbytte

ogsaa blive i det sidste Aars Favør. Dette synes imidlertid ikke at være Tilfældet, thi medens de 21 Mejerier ifjor havde et Gjennemsnitsudbytte af 134 Kr. 33 Øre, er dette Beløb i det foreliggende Aarsregnskab reduceret til 117 Kr. 82 Øre. Tiltrods for at dette Beløb, der repræsenterer den Sum, der skal dække Græsleje og Driftsomkostninger pr. Ko, vel ingenlunde kan betragtes som tilfredsstillende, tør det dog temmelig sikkert siges, at det virkelige Pengeudbytte af de foreliggende Mejeriers Drift har været bedre iaar end Aaret forud. Bruttoindtægten er nemlig ca. 28 Kr. større iaar end ifjor. Det er altsaa Værdien af det anvendte Foder, der iaar optræder med et saa meget større Beløb, at Produktionens Nettoværdi bliver forrige Aars underlegen. Denne Omstændighed kan dog i ingen Henseende stille dette Aars Mejeribrug i noget ugunstigt Lys, thi det er intet direkte Pengeudlæg til Kraftfoder, der bevirker Foderværdiens Forøgelse, da denne forklares ved de større Mængder Hø og tildels Rodfrugter, som iaar findes anførte i Fodringsregnskabet.

De paa Tab. VI opførte Værdier, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt i de forskjellige Mejerier, svare temmelig nær til de analoge Værdier i forrige Aars Beretning. Gjennemsnitstallet er i hvert Fald ens for begge Aar. Sammenlignet med Mælkens gængse Handelspris er der intet at indvende mod Størrelsen af det Beløb, som 1 Pd. Mælk saaledes har repræsenteret. Foretages Sammenligningen derimod med de i Tab. II opførte Produktionsomkostninger, vil Forholdet maaske næppe synes fuldt saa tilfredsstillende.

Medens man saaledes af de foreliggende Regnskaber bliver istand til temmelig korrekt at kunne angive den Sum, som 1 Pd. sød Mælk er udbragt til, falder en saadan Opgørelse ulige vanskeligere for den skummede Mælks Vedkommende. Kun for den til Ostning anvendte skummede Mælk lader dette sig gjøre med nogenlunde Sikkerhed, idet Ostens Svind for alle Mejeriers Vedkommende beregnes til 18 pCt.

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Osteproduktion og Svinehold
 1882—83.

Mejeriernes Nr.	Svineholdet.						Skummet Mælk pr. Ko.		Osteproduktion pr. Ko.		Udbytte pr. Ko af Svin, Ost og skumm. Mælk.		
	Solgt Grise pr. Ko. Kr. Ø.	Solgt og forbrugt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt).			Kraftfoder til Svin pr. Ko.		Ialt med Frdrag af Kraftfoder.	Ialt. Kr.	Til Kalve og Husholdn. Kr. Ø. *)	Pd. fra Pressen.	Kr. **)	Ialt. Kr. Ø.	Med Frdrag af Svinenes Kraftfoder. Kr. Ø.
		Forbrug. Pd.	Salg. Pd.	Kr. Ø.	Pd.	Kr. Ø.							
2	"	216.8	71.54	721	43.26	28.28	1.44	8.79	162.5	27.99	109.76	66.59	
3	"	15.6	232.6	84.82	829	49.74	35.08	1.58	15.06	216.0	38.97	140.38	90.64
4	"	27.4	113.2	46.02	426	25.56	20.46	2.04	?	50.1	10.74	58.80	33.24
5	7.16	45.6	157.3	62.70	729	43.74	26.12	1.53	18.74	193.2	29.48	119.61	75.87
6	11.66	34.3	145.7	59.40	614	36.84	34.22	0.76	28.62	110.0	18.04	118.48	81.64
		slgt. Vgt.	slgt. Vgt.										
7	15.57	23.8	90.3	50.20	317	19.02	46.75	3.58	9.40	99.1	17.87	96.62	77.60
8	11.21	"	114.4	37.75	407	24.42	24.54	0.90	21.01	192.1	25.36	96.23	71.81
9	10.60	"	"	34.10	387	23.22	21.48	2.30	9.28	65.3	13.59	69.67	46.45
10	8.40	21.9	173.5	62.20	664	39.84	30.76	2.56	13.33	170.2	33.60	119.99	80.15
		slgt. Vgt.											
11	4.08	16.0	185.6	65.10	605	36.30	32.80	0.88	18.53	120.7	22.36	110.89	74.59
12	1.84	"	160.0	53.20	528	31.68	23.36	6.62	9.46	243.3	49.88	121.00	89.32
13	"	"	494.0	156.75	1756	105.36	51.39	0.46	13.85	14.2	2.84	173.91	68.55
14	"	24.7	119.6	47.91	343	20.58	27.33	1.82	22.60	190.6	39.85	112.18	91.60
15	"	17.3	69.0	26.94	118	7.08	19.86	5.44	40.47	53.3	11.95	84.80	77.72
16	"	19.0	190.7	67.73	549	32.94	34.79	3.88	9.82	212.1	39.57	121.00	88.06
17	"	7.4	143.8	49.90	434	26.04	23.86	10.26	15.92	161.4	32.28	108.36	82.32
				2600 Pd. M.	1032								
18	"	24.2	473.2	176.58	1032	101.06	75.53	2.06	15.10	14.5	2.38	196.12	95.06
19	0.66	41.0	157.0	64.35	697	41.82	23.19	"	37.54	19.2	3.84	106.29	64.57
20	0.33	19.4	224.6	84.18	1001	60.06	24.45	"	23.70	138.2	22.66	130.87	70.81
21	"	23.7	185.8	65.68	496	29.76	35.92	"	14.20	224.5	36.82	116.70	86.94
22	10.76	15.5	142.1	50.43	410	24.80	36.59	0.72	16.44	65.6	10.55	88.90	64.30
23	1.79	13.5	159.5	55.38	529	31.74	25.43	1.00	3.99	155.3	20.38	82.54	50.80

*) Den skummede Mælk beregnet til 1½ Øre pr. Pd.

**) Hvor den opgivne Salgspris ej er opgivet at gjælde for frisk Ost, er Ostens Svind som sædvanlig beregnet til 18 pCt.

Tab. V. Mejerierne

Mejeriernes Nr.	Koholdets Størrelse.		Antal Dage.		Opfodret til Køer og Svin, alt reduceret til Pd. Kraftfoder.						Produceret pr. Ko.						
					Køerne.			Svinene.			Ialt Værdi. Kr. Ø.	Mælk. Pd.	Smør. Pd.	Ost. Pd.	Skumm. Mælk anvendt Pd. til		Svin. Pd.
					Kraftfoder. Pd.	Hø, Roer etc. Pd.	Ialt. Pd.	Værdi. Kr. Ø.	Kraftfoder. Pd.	Værdi. Kr. Ø.					Salg.	Kalve og Husholdning.	
1	34.5	336	1186	"	"	"	"	"	"	4997	147.3	48.7	"	2396	"		
2	79	365	1305	994	2299	137.94	721	43.26	181.20	4493	151.2	162.5	96	586	216.8		
3	67	364	1792	583	2375	142.50	829	49.74	192.24	4508	161.5	216.0	102	1004	248.2		
4	29	365	990	791	1781	106.86	426	25.56	132.24	3765	133.4	50.1	102	—	140.6		
5	34.5	353	1476	914	2390	143.40	729	43.74	187.14	4879	166.0	193.2	86	1249	202.9		
6	70	360	1386	979	2365	141.90	614	36.84	178.74	4648	158.6	110.0	38	1908	180.0		
7	61	355	1026	1409	2435	146.10	317	19.02	165.12	3879	142.1	99.1	159	627	114.1		
8	79.5	334	1596	1323	2919	176.14	407	24.42	199.56	5321	187.7	192.1	56	1401	114.4		
9	40	369	1330	1860	3190	191.40	337	23.22	214.62	5572	199.9	65.3	114	619	—		
10	76	371	794	1879	2673	160.38	664	39.84	200.22	4189	132.9	170.2	93	889	195.1		
11	109.5	377	943	1730	2673	160.38	605	36.30	196.68	4351	138.7	120.7	44	1237	206		
12	122	365	1225	1635	2860	171.60	528	31.68	203.28	4806	166.6	243.3	204	631	160.0		
13	16	365	2056	931	2987	179.22	1756	105.36	284.58	5686	198.2	14.3	23	924	494		
14	75	350	1320	805	2125	127.50	343	20.58	148.08	5177	175.1	190.6	91	1507	144.3		
15	30	387	1663	1500	3163	189.78	118	7.08	196.86	5282	161.8	58.3	272	2698	86.		
16	121	368	1168	848	2016	120.06	549	32.94	153.90	4241	145.1	212.1	194	655	209.7		
17	22.5	365	758	1871	2629	157.74	434	26.04	183.78	5059	152.4	161.4	513	1061	151.2		
							2609										
							Pd. M.										
18	46	379	1540	1340	2880	172.80	1032	101.06	273.86	4796	180.7	14.5	118	1007	497.4		
19	136.5	371	1238	748	1986	119.16	697	41.82	160.98	3974	145.9	19.2	"	2503	198		
20	182.5	365	1234	1510	2744	164.64	1001	60.06	224.70	5248	187.9	138.2	"	1580	244		
21	93	365	1452	1037	2489	149.39	496	29.76	179.10	5054	187.8	224.5	"	947	209.5		
22	51	339	1350	1348	2698	161.88	410	24.60	186.48	4792	160.8	65.6	36	1096	157.6		
23	177	367	934	1176	2110	126.80	529	31.74	158.34	3892	145.4	155.3	40	266	173.0		

Aarsregnskab.

Produktionens Værdi pr. Ko.				Produktionsværdien med Frdrag af Foderets Værdi.	Kvægrace.	Mejerisystem.	Tillagt og fedet Antal Kalve.
Smør. Kr. Ø.	Sød Mælk ej anvendt til Smørproduktionen å 5 Øre Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk. Kr. Ø.	Ialt Værdi. Kr. Ø.				
157. ⁷³	—	—	—	—	—	—	—
171. ³¹	19. ³⁵	109. ⁷⁶	300. ⁴²	119. ²²	Nordslesvigsk.	Is.	14
178. ⁷³	4. ³⁵	140. ³⁸	323. ⁴⁶	131. ²²	Nordslesvigsk.	Is, fra 1/10 Bøtter.	7
139. ⁷⁷	7. ⁴⁰	58. ⁸⁰	205. ⁹⁷	73. ⁵⁵	Korthorn.	Is og Sne.	14
178. ⁴¹	8. ⁹⁰	119. ⁶¹	306. ⁹²	119. ⁷⁸	Fyenssk og Angler.	Bøtter.	9
207. ⁴⁵	6. ⁹⁰	118. ⁴⁸	332. ⁸³	154. ⁰⁹	Fyenssk og Jydsk.	Is.	15
169. ⁷⁰	4. ⁹⁵	96. ⁶²	271. ²⁷	106. ¹⁵	Fyenssk og Angler.	Bøtter og Is.	17
216. ³³	15. ⁴⁵	96. ²³	328. ⁰¹	128. ⁴⁵	Angler.	Burm. & Wains Centrifuge.	—
229. ²¹	6. ⁸⁰	69. ⁶⁷	365. ⁶⁸	91. ⁰⁶	Angler.	Vandmejeri.	15
148. ⁹⁶	8. ⁴⁰	119. ⁹⁹	277. ³⁵	77. ¹³	Jydsk.	Is og Sne.	13
151. ⁷⁶	8. ⁶⁵	110. ⁸⁹	271. ³⁰	74. ⁶²	Jydsk.	Is og Bøtter.	25
182. ¹⁶	5. ⁴⁰	121. ⁰⁰	308. ⁵⁶	105. ²⁸	Angler, Jyder og Hol- lændere.	Is.	50
214. ⁷⁵	6. ⁷⁵	173. ⁹¹	395. ⁴¹	110. ⁸³	Rød fyensk.	Kjærning af Mælken.	10
193. ⁷⁸	8. ⁵⁵	112. ¹⁸	314. ⁵¹	166. ⁴³	Fyenssk.	Is og Bøtter.	30
179. ¹⁸	24. ¹⁰	84. ⁸⁰	288. ⁰⁸	91. ²²	Korthorn og Jyder.	Is.	31
161. ¹⁶	10. ¹⁰	121. ⁰⁰	292. ²⁶	138. ³⁶	Jydsk.	Is.	26
153. ⁰⁶	16. ⁴⁵	108. ³⁶	277. ⁸⁷	94. ⁰⁹	Hollandsk.	Is.	17
214. ¹⁹	2. ⁰⁵	196. ¹²	412. ³⁶	138. ⁵⁰	Fyenssk.	Burm. & Wains Centrifuge.	11
169. ⁵²	7. ⁸⁵	106. ³⁹	283. ⁷⁶	122. ⁷⁸	Jydsk.	Do.	126
211. ⁸⁶	6. ²⁰	130. ⁸⁷	348. ⁹³	124. ²³	Nordslesvigsk.	Do.	98
209. ³⁷	3. ⁸⁵	116. ⁷⁰	329. ⁹²	150. ⁸²	Jydsk.	Do.	18
174. ⁰⁵	7. ³⁰	88. ⁹⁰	270. ²⁵	83. ⁷⁷	Fyenssk.	Is og Bøtter.	25
165. ⁰⁶	8. ⁶⁵	82. ⁶⁴	256. ²⁵	97. ⁹¹	Blandet.	Burm. & Wains Centrifuge.	22

Tab. VI. Opgjørelse over den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt.

Mejeriernes Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko.				Pd. Mælk pr. Ko.	1 Pd. Mælk udbragt i Øre.	
	Smerudbytte. Kr. Ø.	Svin, Ost, skummet Mælk med Fradrag af Svinenes Kraftfoder.	Værdien af sød Mælk ej anvendt til Smørproduktion à 5 Øre.	Ialt. Kr. Ø.		1883.	1882.
2	171. ³¹	66. ⁵⁰	19. ³⁵	257. ¹⁶	4493	5. ⁷²	5. ¹⁰
3	178. ⁷³	90. ⁶⁴	4. ³⁵	273. ⁷²	4508	6. ⁰⁷	6. ³⁷
4	139. ⁷⁷	33. ²⁴	7. ⁴⁰	180. ⁴¹	3765	4. ⁷⁹	4. ⁷⁹
5	178. ⁴¹	75. ⁸⁷	8. ⁹⁰	263. ¹⁸	4879	5. ³⁹	5. ⁴¹
6	207. ⁴⁵	81. ⁶⁴	6. ⁹⁰	295. ⁹⁹	4648	6. ³⁷	5. ⁶¹
7	169. ⁷⁰	77. ⁶⁰	4. ⁹⁵	252. ³⁵	3879	6. ⁵⁰	6. ⁵⁵
8	216. ³³	71. ⁸¹	15. ⁴⁵	303. ⁵⁹	5321	5. ⁷⁵	5. ⁴⁸
9	229. ²¹	46. ⁴⁵	6. ⁸⁰	282. ⁴⁶	5572	5. ⁰⁷	5. ⁷²
10	148. ⁹⁶	80. ¹⁵	8. ⁴⁰	237. ⁸¹	4189	5. ⁶⁷	5. ⁵⁴
11	151. ⁷⁶	74. ⁵⁹	8. ⁰⁵	235. ⁰⁰	4351	5. ⁴⁰	5. ⁷⁰
12	182. ¹⁶	89. ³²	5. ⁴⁰	276. ⁸⁸	4806	5. ⁷⁶	6. ⁵¹
13	214. ⁷⁵	68. ⁵⁵	6. ⁷⁵	290. ⁰⁵	5686	5. ¹⁰	5. ⁵³
14	193. ⁷⁸	91. ⁶⁰	8. ⁵⁵	293. ⁹³	5177	5. ⁶⁸	"
15	179. ¹⁸	77. ⁷²	24. ¹⁰	281. ⁰⁰	5282	5. ³³	5. ⁵⁶
16	161. ¹⁶	88. ⁰⁶	10. ¹⁰	259. ³²	4241	6. ¹¹	5. ⁷⁶
17	153. ⁰⁶	82. ³²	16. ⁴⁵	251. ⁸³	5059	4. ⁹⁸	4. ⁹³
18	214. ¹⁹	95. ⁰⁶	2. ⁰⁵	311. ³⁰	4796	6. ⁴⁹	6. ³⁰
19	169. ⁵²	64. ⁵⁷	7. ⁸⁵	241. ⁹⁴	3974	6. ⁰⁹	6. ¹⁴
20	211. ⁸⁶	70. ⁸¹	6. ²⁰	288. ⁸⁷	5248	5. ⁵⁰	5. ⁰³
21	209. ³⁷	86. ⁹⁴	3. ⁸⁵	300. ¹⁶	5054	5. ⁹⁴	6. ¹⁷
22	174. ⁰⁵	64. ³⁰	7. ³⁰	245. ⁶⁵	4792	5. ¹³	5. ⁵⁸
23	165. ⁰⁶	50. ⁸⁰	8. ⁶⁵	224. ⁵¹	3892	5. ⁷⁷	5. ⁵⁵

Beregningen giver da nedenstaaende Resultat.

Nr.	Anvendt skummet og kjærnet Mælk til Oste- produktion.		pCt. af Aarets Mælkeudbytte.	100 Pd. skmt. og kjærnet Mælk udbragt til Kr.	
	Pr.	Ko. Pd.			
2	2256		50	1.24	
3	2479		54	1.57	
5	2622		53	1.13	
6	1529		33	1.18	
7	1400		36	1.23	
8	2909		54	0.81	(Centrifuge)
10	2126		50	1.53	
11	1508		34	1.48	
12	3289		68	1.49	
14	2344		45	1.70	
16	2633		62	1.50	
17	2045		40	1.53	
20	2013		38	1.13	} (Centrifuge)
21	3051		60	1.21	
23	2119		54	0.96	

Fra et Mejeri, hvis fuldstændige Regnskabsførelse giver en tydelig Oversigt over alle Mejeridriftens Enkeltheder, er modtaget en udførlig Beregning over den Værdi, hvortil 1 Pd. sød Mælk er udbragt. Da det paagældende Mejeri i afvigte Aar udelukkende har anvendt Centrifuge, medens denne kun ifjor anvendtes i Maanederne Septbr. og Oktbr., hvor Mælkemængden var forholdsvis ringe, vil en Sammenligning mellem disse 2 Aars Resultater altsaa give et nogenlunde tro Billede af den Indflydelse, som det forandrede Mejerisystem maa antages at have havt paa den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt, hvisaarsag nævnte Sammenligning her skal anføres.

	Uden Centrifuge.	Med Centrifuge.
	1882.	1883.
Smørværdi i 1 Pd. sød Mælk	3.84 Øre	4.199 Øre
Skummet Mælks Værdi i dito dito	1.90 —	1.29 —
(Vallen begge Aar udbragt til 0.80 Ø. pr. Pd.)		
Kjærnemælks Værdi	0.15 —	0.254 —
1 Pd. sød Mælk	5.59 Øre	5.743 Øre

	Uden Centrifuge. 1882.	Med Centrifuge. 1883.
Smørprisen, der er forskjellig for de 2 Aar, var	1.17 Kr.	og 1.127 Kr.
Hvis sidste Aars Smørpris havde været ligesaa høj som forrige Aars, vilde der være naaet pr. Pd. mere		0.154 —

Sammenligningen bliver da . . . 5.592 Øre mod 5.807 Øre eller Centrifugen har udbragt 1 Pd. Mælk i 0.305 Øre mere. Ostepreisen har været 22.05 Øre i 1882 og 16.6 Øre i 1883. Denne Forskjel antoges snarere at hidrøre fra afvigte Aars daarligere Konjunkturer end fra nogen egentlig daarligere Kvalitet af Centrifugeosten. Hvis denne Formodning er rigtig, vil altsaa Benyttelsen af Centrifugen stille sig endnu gunstigere. —

Medens det er Sammenligningen mellem de sidste Aars Resultater for de anførte Gaardes Vedkommende, der hidtil hovedsagelig har ligget til Grund for den i det Foregaaende udtalte Dom over de forskjellige Forhold vedrørende Mejeridriften i det forløbne Aar, er det de fra Ind- og Udførselstaberne hentede Tal, der i store Træk skulle godtgjøre, hvorvidt denne Dom vil passe for Landets Mejeribrug i sin Helhed. Det er fremhævet, at Mejeridriften i Vinterhalvaaret var stillet under ualmindelig gunstige Vilkaar, at Sommeren imidlertid paa den anden Side var mindre gunstig end dens Forgænger, uden at dog derfor Sommerudbyttet gik under det gennemsnitlige. Resultatet heraf synes altsaa at maatte blive, at Aaret i det Hele taget maa betegnes som gunstigt.

Tabellen over Smørudførselen stadfæster denne Dom og stiller Aaret i et saa gunstigt Lys, at man næsten maa forundres herover. Det er en overordentlig stærk Stigning, der for Smørudførselens Vedkommende har fundet Sted, en Stigning, der er saa betydelig, at man uvilkaarlig fristes til at ville søge dette Forhold forklaret ved andre Faktorer end en slet og ret Forøgelse af den i Aarets Løb producerede Mælk. At Aarets ret gunstige Karakter

kan have bevirket, at der er produceret mere Mælk end almindeligt, tør vel sikkert antages, men mon dette Forhold alene vil kunne betinge en saadan Tilvæxt i Smørudførselen, at denne, sammenlignet med de nærmest forudgaaende Aar, er forøget med 36 pCt. Mon ikke den forøgede Brug af Centrifugerne bidrager til at forklare dette Forhold, idet jo Anvendelsen af disse ret naturlig medfører, at Hovedindtægten af Mejeridriften i højere Grad end før maa søges gennem Smørproduktionen. Som det er at vente, fremgaaer det af nedenstaaende Tabel, at Forøgelsen særlig falder paa Aarets 3 første Kvartaler, medens Juli Kvartals Udførsel er lidt mindre end ifjor.

Medens Sammenligningen mellem Størrelsen af de sidste Aars Smørudførsel giver et saa særdeles godt Resultat for det forløbne Aar, kan dette ingenlunde siges om Smørpriserne, der vare usædvanlig lave, særlig for Vinterhalvaarets Vedkommende. I endnu højere Grad end ifjor trykkede de rigelige Tilførseler Begjæret og Priserne

Tab. VII. Smørudførselen i de enkelte Kvartaler.

	Oktober. Tdr.	Januar. Tdr.	April. Tdr.	Juli. Tdr.	Ialt Tdr.	
1872—73	22,600	15,900	27,800	47,300	113,600	} Brutto Udførsel ^{*)} .
1873—74	20,600	19,800	43,100	49,400	129,900	
1874—75	22,600	18,600	44,700	41,200	127,100	
1875—76	15,800	15,000	45,500	59,200	135,500	
1876—77	23,000	16,900	34,600	45,000	119,500	
1877—78	17,900	11,000	20,900	35,300	85,100	} Netto Udførsel.
1878—79	14,600	18,200	20,400	27,200	80,400	
1879—80	18,400	23,200	19,400	24,000	85,000	
1880—81	18,900	22,500	25,200	20,500	87,100	
1881—82	13,200	19,700	22,700	31,700	87,300	
1882—83	23,100	30,000	35,700	30,200	119,000	

*) Nettoudførselen var 1872—73 87,000 Tdr.

1873—74 117,800 —

1874—75 110,900 —

1875—76 111,700 —

1876—77 91,200 —

Procentvis af Aarets samlede Udførsel.

	Oktober Kvartal.	Januar Kvartal.	April Kvartal.	Juli Kvartal.
1872—73 . .	20	14	24	42
1873—74 . .	16	13	33	38
1874—75 . .	18	15	35	32
1875—76 . .	12	11	33	44
1876—77 . .	19	14	29	38
1877—78 . .	21	13	25	41
1878—79 . .	18	23	25	34
1879—80 . .	22	27	23	28
1880—81 . .	22	26	29	23
1881—82 . .	15	23	26	36
1882—83 . .	19	25	30	26

paa Smørmarkedet. Den stærke Nedgang i Prisen, som gjerne ledsager Græstidens Begyndelse, følte endvidere tidligere iaar end sædvanligt, hvilket tydelig fremgaaer af nedenstaaende Tabel over de enkelte Maaneders gennemsnitlige Notering. Imidlertid holdt Sommermaanedernes Priser sig dog nogenlunde paa den sædvanlige Højde, ligesom Aaret sluttede med Noteringer, der ikke vare kjendelig lavere end i de nærmest foregaaende Aar. Var

Gjennemsnitsprisen for fineste Smør.

	1875-76.	1876-77.	1877-78.*	1878-79.	1879-80.	1880-81.	1881-82.	1882-83,*)
Oktbr.	129. ₂	136. ₀	120. ₀	123. ₆	106. ₀	128. ₀	119. ₀	117. ₅
Novbr.	121. ₆	138. ₄	126. ₅	127. ₀	117. ₂	138. ₀	135. ₀	124. ₀
Decbr.	129. ₂	137. ₅	130. ₀	119. ₀	122. ₈	132. ₀	134. ₈	125. ₅
Januar	133. ₀	134. ₄	129. ₀	113. ₂	122. ₄	130. ₅	135. ₀	121. ₅
Febr.	137. ₅	130. ₂	130. ₅	117. ₃	125. ₀	128. ₀	133. ₀	124. ₅
Marts	135. ₀	133. ₅	133. ₀	112. ₄	129. ₀	118. ₅	130. ₄	120. ₈
April	119. ₅	108. ₇	105. ₀	99. ₆	119. ₆	114. ₀	121. ₆	103. ₀
Maj	108. ₄	100. ₈	106. ₀	93. ₆	100. ₀	106. ₀	96. ₀	101. ₀
Juni	120. ₀	112. ₀	102. ₀	81. ₄	98. ₆	101. ₀	98. ₄	97. ₂
Juli	124. ₀	118. ₀	93. ₆	83. ₀	102. ₄	110. ₇₅	101. ₅	101. ₀
August	134. ₀	120. ₀	110. ₅	80. ₀	108. ₈	115. ₅	102. ₅	104. ₀
Septbr.	140. ₆	120. ₀	116. ₀	92. ₈	117. ₆	119. ₂₅	112. ₀	106. ₄
	127. ₆	124. ₁	116. ₇	103. ₆	114. ₂	120. ₁	118. ₂	112. ₂

*) For de 3 sidste Aars Vedkommende Grosserersocietetets Topnotering for 1ste Klasses Smør.

Smørmarkedet saaledes flovt i Almindelighed, var dette særlig Tilfældet for de simplere Kvaliteters Vedkommende, der ofte vare næsten usælgelige. Kunstsmørproduktionen bidrager i høj Grad hertil og vil vel i det Hele taget tidligere eller senere foranledige, at de simplere Smørkvaliteter trænges helt ud af Hovedmarkedet.

Det Bidrag, som Osteexporten yder til Indtægten af Mejeribruget, er, som sædvanligt, forsvindende lille. Bestræbelserne for at fremstille en Ost, der egner sig til Udførsel, kunne vel heller ikke siges at finde Støtte i Centrifugens tiltagende Udbredelse, idet Benyttelsen af denne, som før antydet, indeholder en nærliggende Opfordring til i endnu højere Grad end tidligere at lægge Hovedvægten paa Smørproduktionen. Hertil kommer endvidere, at de senere Aars vanskelige Afsætningsforhold for Osten og de hermed i Forbindelse staaende lave Priser ikke have indeholdt nogen Spore til at skjænke den stedmoderlig behandlede Osteproduktion mere Paaagtning end tidligere. Det maa imidlertid haabes, at de Forsøg, som ville blive foretagne i det nye Forsøgslaboratorium for at bibringe Osten de Egenskaber, som Markedet fordrer, ville kunne føre til et godt Resultat og foranledige, at denne Gren af Mejeridriften i fuldere Maal end nu kommer til sin Ret. I nær Forbindelse hermed maa nævnes de Bestræbelser, der i det forløbne Aar ere foretagne for, ved Tilsætning af billige Fedtstoffer til Mælken, at bibringe Osten den Fedme, som vel tør antages at være en nødvendig Betingelse, for at denne skal kunne hævde sin Plads paa Udlandets Marked. De Oste af nævnte Art, der vare udstillede paa Landmandsmødet i Aalborg, syntes at berettigede til gode Forventninger om denne nye Industriegrens Fremtid og tildroge sig derfor ogsaa en fortjent Opmærksomhed. Indførselen af Ost, der synes at stige jævnt og gradvis fra Aar til Aar, er atter iaar forøget med et Kvantum af 77,000 Pd. Udførselen er paa den anden Side ogsaa tiltagen noget, men er i det Hele taget som før nævnt meget ringe, og Forholdet bliver næppe ændret,

saalænge man ikke formaaer at fremstille et Produkt, der bedre end det nuværende kan bære de med Exporten forbundne Udgifter.

1878—79	indførtes	1,138,000 Pd.	og udførtes	46,000 Pd.	Ost.
1879—80	—	1,205,000 —	—	528,000 —	—
1880—81	—	1,246,000 —	—	64,800 —	—
1881—82	—	1,357,000 —	—	84,400 —	—
1882—83	—	1,433,000 —	—	133,000 —	—

Osteudførselen i Kvartalerne.

	Oktober Kvartal.	Januar Kvartal.	April Kvartal.	Juli Kvartal.	Ialt Pd.
1878—79	21,400	5,400	11,700	7,400	45,900
1879—80	15,300	437,000	57,900	16,700	527,800
1880—81	35,300	3,100	7,800	18,600	64,800
1881—82	27,800	17,000	14,500	25,100	84,400
1882—83	50,100	35,800	32,300	14,800	133,000

Svineproduktionen synes efter Statistiken at dømme at have været dreven i ualmindelig stor Udstrækning, idet intet Aar har kunnet opvise en saa stor Overskudsudførsel af levende og slagtede Svin som det sidst forløbne. Svinepriserne have været nogenlunde tilfredsstillende i det forløbne Aar, særlig sammenlignet med de lave Priser, der ved Aarets Udgang vare de herskende. Den Fare, som i Foraaret syntes at true vor Afsætning af Svin til Hamburg ved de Foranstaltninger, som den tyske Regjering traf for at hindre Indførsel af amerikansk Flæsk, drev heldigvis over uden at efterlade Følger af skjæbnesvanger Betydning for denne Produktionsgren.

Frygten herfor foranledigede imidlertid Landhusholdningsselskabet og Grosserersocietetet til at rette Henvendelse til Regjeringen om saavidt muligt at søge de daværende Udførselsforhold for Svin til Hamburg bevarede, uden hæmmende Baand paa vor Indførsel af Flæsk fra Amerika og levende Svin fra Sverrig, og med Tilslutning af Foreningen af jydsk Landboforeninger lod Selskabet endvidere Konsulent P. Jessen undersøge Afsætningsforholdene for Fedeprodukter i Hamburg, Holland og Belgien. Hr.

Jessens Undersøgelser viste, at Belgien, der forbruger et betydeligt større Antal Svin, end der produceres, mulig kunde udvikles til et brugeligt Marked for vor Svineudførsel, især naar Transithandelen til de større franske Pladser kunde udvides. Holland derimod, der selv udfører et betydeligt Antal Svin, syntes ikke at byde vor Svineexport gunstige Afsætningsforhold. Det Forsøg, der i Juni gjordes af det forenede Dampskibsselskab, paa at lede en Del af vor Svineudførsel til Holland og Belgien, vandt ikke stor Tilslutning, vel en nærliggende Følge af det korte Varsel, hvormed dette Foretagende blev sat i Scene, i Forbindelse med en mindre heldig valgt Aarstid, hvortil saa endvidere kom, at Afsætningsforholdene til Hamburg ikke, som oprindelig befrygtet, paalagdes noget-somhelst Tryk.

Netto Udførsel af levende Svin.	Netto Udførsel af Flæsk.
1879—80 232,000 Stkr.	4,965,000 Pd.
1880—81 229,000 —	3,937,000 —
1881—82 248,400 —	9,254,000 —
1882—83 312,300 —	11,979,000 —

Forbruget af Oliekager og Klid har efter Indførselstabellen at dømme været noget mindre end i de 2 nærmest foregaaende Aar. Det vil jo stedse falde meget vanskeligt, at kunne fælde nogen tilnærmelsesvis korrekt Dom over de i Aarets Løb opfodrede Kraftfodermængder, da det kun er Mængden af de indførte Oliekager og Klid, der kan afgive en paalidelig Vejledning i saa Henseende. Der er vel iøvrigt næppe Tvivl om, at Sædens mindre gode Kvalitet har indeholdt en Berettigelse til at opfodre en betydelig Del af denne, ligesom jo de rigelige Beholdninger af Hø og Rodfrugter ikke nødvendiggjorde et saa stærkt Kraftfodertilskud, som fordredes i den forudgaaende foderknappe Vinter.

Netto Indførsel af:

	Oliekager.	Klid.	Ialt.
1878—79	12,500,000 Pd.	11,300,000 Pd.	23,800,000 Pd.
1879—80	31,170,000 —	28,100,000 —	59,270,000 —

	Oliekager.	Klid.	Ialt.
1880—81	43,190,000 Pd.	77,850,000 Pd.	121,040,000 Pd.
1881—82	44,150,000 —	77,920,000 —	122,070,000 —
1882—83	39,120,000 —	66,510,000 —	105,630,000 —

Indførselen af Oliefrø, der hovedsagelig afgiver Maalestokken for Hjemmeproduktionen af Oliekager, er noget mindre end ifjor og beløber sig til 150,000 Tdr.

Den stærke Reduktion i Besætningernes Størrelse, som den knappe Høst i 1881 mange Steder havde fremkaldt, maatte naturlig have til Følge, at den rigelige Høst i 1882 foranledigede en stærk Efterspørgsel efter Kreaturer, hvilket ikke undlod at give sig tilkjennde i de gængse Priser, hvis Højde for Mange maatte danne en betydelig Hindring for at faa bragt Besætningerne op til den ønskede Størrelse. Ud paa Vinteren dalede imidlertid Priserne og have iøvrigt gjennem det forløbne Aar ikke adskilt sig i nogen fremtrædende Grad fra det Almindelige.

Kalveopdrætning og Kølvedning har i det forløbne Aar fundet Sted efter en temmelig betydelig Maalestok. De vanskelige Afsætningsforhold for Osten maa ogsaa indeholde en Opfordring til, i større Udstrækning end tidligere, at lægge Vind paa de Grene af Mejeridriften, der aabne Udsigt til at kunne gjøre den skummede Mælk bedst mulig frugtbringende. Blandt disse er det da særlig Kalvetillæget, der med Held kan optage Konkurrancen med Ostefabrikationen, og dette i saameget højere Grad som Blikket aabnes for, at man ved Selvtillæg utvivlsomt tilvejebringer den første Betingelse for, at Besætningernes Udvikling kan foregaa i den ønskede Retning.

Centrifugen vinder stadig større og større Udbredelse, og ligesom den allerede er bleven indlemmet som et nødvendigt Led i Fællesmejeridriften, vil den Tid vel tidligere eller senere komme, hvor ethvert større Mejeri vil se sin Fordel ved at ombytte eller supplere de ældre Mejerisystemer med Centrifugen.

De Anker, der fra lægevidenskabelig Side ere rejste

mod den Fare, som Centrifugens udstrakte Benyttelse maa antages at medføre i hygiejnisk Henseende overfor Landalmuens Forsyning med tilstrækkelig nærende Mælk, ville næppe kunne hæmme Erkjendelsen af, at denne med Rette har tilkæmpet sig den Plads i vort Mejeribrug, som er bleven den til Del. De nævnte Anker mod den centrifugerede Mælks Benyttelse som Næringsmiddel ere allerede fra kompetent Side blevne stillede i det rette Lys. At Landalmuens Forsyning med Mælk bør lattes saavidt muligt, kunne vist Alle være enige om. Naar det imidlertid er en bekjendt Sag, at det er de større Mejerier, der paa Landet hovedsagelig repræsentere Almuens Mælkforsyningsanstalter, naar Udviklingen endvidere naturlig maa medføre, at de større Mejerier indlemme Centrifugen i deres Mejeridrift, saa turde det være et stort Spørgsmaal, om ikke Anker af den nævnte Art føre til et det Tilsigtede modsat Resultat. Thi medens Anken er rejst under Etiketten centrifugeret Mælk eller almindelig skummet Mælk som Næringsmiddel for Almuen, vil Mejeridriftens nuværende Udviklingsretning meget let kunne medføre, at Spørgsmaalet, seet fra et praktisk Standpunkt, for flere Egnes Vedkommende med større Berettigelse vil komme til at lyde: centrifugeret Mælk eller ingen Mælk, og, som Docent Fjord ved flere Lejligheder har hævdet, i saa Fald synes Valget ikke at være tvivlsomt.

Som sædvanlig ere Docent Fjords fortsatte Forsøg og de herfra udgaaede Meddelelser blevne modtagne med en Interesse, der svarer til den Grundighed og Alsidighed, der er Særkjendet for disse. I Forbindelse hermed ligger det nær at fremhæve de af Forstander V. Storch foretagne Undersøgelser over Smørdannelsen ved Kjærningen, hvis Resultater iaar gjennem Pressen ere blevne forelagte Offentligheden. Der er vel næppe nogen anden Gren af Landøkonomien, der i den Udstrækning som Mejeribrugget er bygget op paa videnskabelig Forskning. Følelsen heraf maa være levende hos Alle, der beskæftige sig med Mejerifaget, og det er derfor naturligt, at Land-

bruget med Opmærksomhed følger de Vink og Anvisninger der udgaa fra de ledende Personligheder, og med Paa-skjønnelse modtager ethvert Bidrag, der kaster Lys over de forskjellige Grene af Mejeridriften, selv om det ikke strax falder i Øjnene, paa hvilken Maade Bidrag af denne Art, praktisk taget, skulle udnyttes.

Hvis derfor Hr. Storchs nye, sindrige, paa mange Undersøgelser byggede Forklaring af Smørdannelsen viser sig holdbar, er dette et Resultat, som er selvskrevet til at fremhæves i en Beretning over Mejeribrugets Rørelser i det forløbne Aar.

Af Udstillinger afholdte i Aarets Løb er det selvfølgelig den med Landmandsmødet forbundne Udstilling af Mejeriprodukter, hvortil Hovedinteressen paa dette Sted maa være knyttet. Særlig Interesse frembød denne! paa Grund af det nye System, der, efter Forslag af Professor Segelcke og Docent Fjord, her var bragt i Anvendelse for at sikre de udstillede Mejeriprodukter Plads i et køligt og dog tørt Rum, og som i enhver Henseende viste sig formaalstjenligt. Til Mejeriudstillingen knyttede der sig endvidere interessante Foredrag af Docent Fjord om Resultaterne af de Forsøg, som under hans Ledelse ere foretagne i de sidste 5 Aar, samt af Godsejer, Apotheker Hansen om Resultaterne af Forsøg over Ostning af skummet Mælk med Tilsætning af Fedtstoffer. Endnu maa fremhæves den Forhandling, som paa de jyske Landboforeningers Delegeretmøde i Aarhus i afvigte Efteraar førtes om den Betydning, som Smørpakningsforretninger maa antages at ville kunne have for de mindre Mejerier. Den herved foranledigede Diskussion bar tydelig Vidnesbyrd om, at det almindelig ansaaes for heldigst, om der kunde findes Midler, hvorved de mindre Mejeriers Selvstændighed kunde sikres, saaledes at disse ikke udelukkende vare henviste til at afhænde Mælken til Fællesmejerierne. Forslaget om Smørpakningsforretninger, der var indbragt af Bølling Nørre Herreds Landboforening, henvistes til Mælkeriudvalget.

Ville vi under Henvisning til Foranførte sluttelig veje de Forhold, der have paatrykt det sidst forløbne Mejeriaar sit Præg, saa vil det sees, at sluttede end Aaret ikke under saa gunstige Forhold som de, hvorunder det indlededes, saa har det dog alt i alt frembudt mange Lyspunkter. Vinteren var usædvanlig gunstig og maatte naturlig betinge en Produktion, der hævdede sig betydelig over det Normale. For Sommerhalvaarets Vedkommende er der ingen Anledning til særlig at fremhæve dets Skyggesider, saa det fejler næppe, at det nu forløbne Aar, seet fra Mejeridriftens Standpunkt, vil kunne hævde sin Adkomst til at betegnes som et godt Middelaar. Lad saa være, at et og andet Punkt, som f. Ex. Aarets forholdsvis lave Priser paa Mejeriprodukterne, kan have givet Anledning til Klage og bidraget til at betage Aaret en Del af sin iøvrigt gunstige Karakter, og lad det indrømmes, at Mejeridriftens fremtidige Udvikling ikke bør hæmmes ved for stor selvbevidst Tilfredshed over det nuværende Udviklingstrin, saa behøver man dog paa den anden Side ikke at se særlig lyst paa Forholdene for at indrømme, at Vilkaarene for Mejeribruget i det forløbne Aar have været overvejende gunstige og sikkert ville formaa at hævde dette en smuk Plads blandt dets Forgængere.
